

Sprawozdanie z I Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej z cyklu *Sens i bezsens starości* pt. „Niepełnosprawność i starość w wymiarze poznawania, przeżywania i percepcji społecznej”, 14–16 maja 2015 roku, Supraśl koło Białegostoku

W dniach 14–16 maja 2015 roku w Supraślu odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa inaugurująca cykl spotkań naukowych poruszających temat sensu i bezsensu starości. Pierwsza konferencja z tego cyklu poświęcona została niepełnosprawności i starości w wymiarze poznawania, przeżywania i percepcji społecznej.

Organizatorzy, Zakład Socjologii Edukacji i Gerontologii Społecznej wraz z Zakładem Andragogiki i Gerontologii Edukacyjnej, we współpracy z Samodzielną Pracownią Pedagogiki Specjalnej Uniwersytetu w Białymstoku i Podlaskim Oddziałem Polskiego Towarzystwa Gerontologicznego, zaprosili do udziału znanych i cenionych pracowników naukowych z różnych ośrodków akademickich w całym kraju, praktyków i przedstawicieli środowiska studenckiego. Gościem honorowym był Honorowy Prezes Polskiego Towarzystwa Gerontologicznego – prof. dr hab. n. med. Wojciech Pędich.

Konferencja miała charakter interdyscyplinarny, temat starości i niepełnosprawności analizowany był w kontekście gerontologicznym, medycznym, psychologicznym, pedagogicznym, socjologicznym, filozoficznym, etycznym, ekonomicznym i prawnym. Zorganizowano sesje plenarne, obrady w sekcjach, sesje plakatowe.

Bezpośrednią inspiracją do rozpoczęcia cyklu konferencji była postać profesora Brunona Synaka, wybitnego socjologa i gerontologa, który zmagał się z ciężką, śmiertelną chorobą. Brunon Synak w swojej ostatniej książce opisywał odnajdywanie i rozumienie sensu w sytuacji bezsensu, w kontekście nieodwracalnej choroby, której osobiście doświadczał. Jedna z sesji dedykowana była pamięci Profesora.

Przewodni temat konferencji, starość i niepełnosprawność, analizowany był w wymiarze społecznym i indywidualnym. Omawiając społeczną percepcję starości i niepełnosprawności, zwracano uwagę na rolę edukacji ludzi młodych i starych, kształcenie odpowiednich postaw wobec starości i starzenia się, na sposób prezentowania starości w mediach, które również odpowiedzialne są za kreowanie wizerunku osób starych w społecznej percepcji. Rozmawiano o poprawie jakości życia ludzi starych i niepełnosprawnych poprzez poprawę warunków zamieszkania, poprzez inkluzję społeczną, stymulowanie do aktywizowania się w różnych obszarach życia codziennego. Analizowano opiekę, rehabilitację i wsparcie osób starych i/lub niepełnosprawnych ze strony instytucji publicznych, społeczności lokalnych. Przedstawiciele środowiska studenckiego opowiadali o roli uniwersytetu we wspieraniu studentów z niepełnosprawnością. Omawiano sposoby reedukacji osób niepełnosprawnych, przystosowania na nowo do życia zawodowego, społecznego, rodzinnego. Podkreślano, że starość nie musi oznaczać niepełnosprawności, a starość lub niepełnosprawność nie musi prowadzić do wykluczenia społecznego. Zadaniem państwa oraz społeczeństwa jest zapewnienie godnego miejsca ludziom starym i niepełnosprawnym w społeczeństwie.

Starość omawiana była również z perspektywy medycznej. Mówiono o potrzebie kształcenia lekarzy geriatrów, o zwiększonym zapotrzebowaniu na usługi medyczne, o relacji pacjent – lekarz, pacjent – pielęgniarz, o wprowadzeniu ubezpieczeń pielęgnacyjnych. Analizowano zdrowotne aspekty starości szczególnie w kontekście zespołów otępiennych, depresji, omawiano narzędzia wykorzystywane do oceny samodzielnego funkcjonowania, sprawności fizycznej, kondycji psychicznej osób starych i/lub niepełnosprawnych.

Wiele wystąpień na konferencji poświęconych było tematowi rodziny konfrontującej się ze starością i niepełnosprawnością swoich bliskich, rozmawiano o jakości życia rodziny, w której sprawowana jest opieka nad starym, chorym członkiem, o poziomie zadowolenia lub frustracji w związku ze sprawowaniem opieki, o roli, jaką pełni człowiek stary w rodzinie. W sesji dotyczącej starości i niepełnosprawności w wymiarze przeżywania dyskutowano o sensie życia w perspektywie śmierci, o percepcji psychicznej, fizycznej, społecznej, duchowej osób u kresu życia, o postawach wobec własnej starości. Równie ciekawym zagadnieniem był wątek przeżywania starości i starzenia się przez osoby z niepełnosprawnością intelektualną, ich sposoby realizowania się na tym etapie życia.

Liczba uczestników, wysoka jakość merytoryczna wystąpień, niezwykle bogaty, podzielony na obszary tematyczne program, inspirujące, twórcze rozmowy i spotkania z przedstawicielami różnych, nie tylko naukowych środowisk, propozycje dalszych działań w zakresie poprawy jakości życia ludzi starych i niepełnosprawnych – wszystko to pozwala wysoko ocenić naukową i społeczną wartość I Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej z cyklu *Sens i bezsens starości*.

Agnieszka Salon
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Pasternik" w Krakowie